

POSITION PAPER JEUGD & NATUUR

Coalitie voor een generatie die opgroeit in natuurverbondenheid

Samen aan de slag

Wij zijn overheden, maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen met één gezamenlijk doel: natuurverbonden opgroeien en onderwijs vanzelfsprekend maken in onze moderne samenleving. Dat is nodig voor de brede ontwikkeling van kinderen en jongeren. Bovendien zijn zij de natuurbeschermers van de toekomst. De natuur biedt een rijke en essentiële leeromgeving die bijdraagt aan hun gezondheid, welzijn en innovatiekracht. We zien dit als een gedeelde verantwoordelijkheid. Daarom bundelen we onze krachten. We brengen bestuurders en beleidsgerichte professionals in het publieke domein samen om kennis en ervaringen te delen. We bouwen voort op de schouders van eerdere generaties, benutten de energie van nu en ontwikkelen gezamenlijk strategieën, oplossingen en samenwerkingen die kinderen en jongeren structureel verbinden met natuur. Zo werken we niet alleen aan bewustwording en inspiratie, maar ook aan structurele verandering. Wij maken samen werk van beleid, bekostiging en praktijk die natuur tot een vanzelfsprekend onderdeel maken van opgroeien en onderwijs in Nederland.

WAARVOOR WE STAAN

Opgroeien met natuur

Natuurervaringen zijn essentieel voor de gezonde en brede ontwikkeling van kinderen en jongeren. Natuur is een bron van verwondering en ontdekking en geeft betekenis aan het leven. Spelen, leren, bewegen en ontspannen in en met de natuur dragen aantoonbaar bij aan gezondheid, leerprestaties en sociaal-emotionele groei.

Tegelijkertijd brengen kinderen steeds minder tijd door in de natuur, terwijl mentale druk en gezondheidsproblemen toenemen. Toegang tot natuur is bovendien ongelijk verdeeld: juist kinderen in wijken en op scholen waar natuur minder vanzelfsprekend aanwezig is, hebben er het meest baat bij.

Daarom pleiten wij ervoor dat ieder kind en iedere jongere natuur kan ontdekken en beleven, zowel in het onderwijs als in de vrije tijd. Zo werken we aan een generatie die natuurverbonden opgroeit en gelijke kansen krijgt om zich gezond en veerkrachtig te ontwikkelen.

Een natuurinclusieve samenleving

Natuurverbondenheid vormt de basis om als mens, professional en samenleving toekomstbestendige keuzes te maken. Alleen met een gezonde, biodiverse natuur en duurzaam gebruik van grondstoffen kan de mens in welvaart en harmonie met de aarde blijven leven. Kennis en begrip van de natuur is nodig om te leven in een veranderende samenleving. Jongeren zijn de natuurbeschermers van de toekomst.

Natuurverbonden opgroeien geeft kinderen en jongeren de kans zich te ontwikkelen tot betrokken burgers. Ze ontwikkelen empathie en veerkracht, en ook kennis en vaardigheden die nodig zijn in een samenleving die steeds sterker leunt op duurzaamheid, innovatie en circulaire economie. Dat stelt hen in staat om bij te dragen aan sterke, leefbare gemeenschappen waar mensen zorgen voor zichzelf, elkaar en hun omgeving. Kinderen en jongeren die leren in, van, over en met de natuur bouwen sociaal, mentaal en fysiek kapitaal op. Dat vergroot kansengelijkheid, versterkt gezondheid en vermindert de zorgvraag op latere leeftijd. Daarmee biedt een natuurinclusief opgeleide generatie niet alleen persoonlijke en maatschappelijke meerwaarde, maar ook economische kansen voor de toekomst.

Zo zien wij jeugd als fundament voor een natuurinclusieve samenleving, en een natuurinclusieve samenleving als fundament voor de jeugd.

WAT WE DOEN

Principes

Om natuur tot een vanzelfsprekend onderdeel van opgroeien en onderwijs te maken, is krachtenbundeling nodig. Dat vraagt om gezamenlijke inzet. Wij bouwen op drie principes:

1. Natuur als basis: Natuur wordt niet als extraatje gezien, maar als onmisbaar onderdeel van opgroeien en onderwijs.
2. Verbinden van disciplines: Wij leggen dwarsverbanden tussen onderwijs, zorg, gezondheid, cultuur, sport en techniek, zodat natuur een integraal onderdeel wordt van leerecosystemen. Op school, in de buurt en daarbuiten.
3. Samen bouwen: We bouwen op de energie in de samenleving en trekken lessen uit initiatieven die vroeger en elders hebben plaatsgevonden.

Open leernetwerken en ontmoetingen

Vele duizenden professionals in Nederland werken met en voor kinderen en jongeren. Om natuur in onderwijs- en jeugdbeleid te verankeren, zijn leren en ontwikkelen essentieel. Daarom bouwen wij aan een open (leer)netwerk van beleidsmakers, onderwijsprofessionals, natuurorganisaties en gezondheidsorganisaties. Iedereen draagt vanuit een eigen rol bij aan de beweging. Daarbij geloven we in de kracht van samenwerking, creativiteit en gedeeld eigenaarschap.

Onze aanpak is lerend, iteratief en gericht op impact. We sluiten actief aan bij verwante initiatieven, zoals stedelijke coalities, provinciale samenwerkingsverbanden en de interdepartementale samenwerkingen op het gebied van jeugd, gezondheid en onderwijs, zoals School en Omgeving, Gezonde Leefomgeving en De Nationale Jeugdstrategie. Zo brengen we Jeugd & Natuur structureel op de agenda van beleid en praktijk.

Wij motiveren en faciliteren professionals uit praktijk en beleid om kennis met elkaar te delen en zich samen professioneel verder te ontwikkelen ten behoeve van jeugd en natuur. Wij organiseren hiertoe open leernetwerken en ontmoetingen waarin met en van elkaar geleerd wordt.

Scan de QR-code voor meer informatie.

WIE WE ZIJN

Werkgroep Jeugd & Natuur

De werkgroep Jeugd & Natuur is in 2024 gestart binnen het Collectief Natuurinclusief en richt zich op het ontwikkelen van strategieën, oplossingen en samenwerkingen die jeugd structureel verbinden met natuur. Ons doel is dat kinderen en jongeren vanzelfsprekend opgroeien in verbinding met de natuur. Wat begon als een initiatief om visie en praktijk dichterbij elkaar te brengen, groeit uit tot een structurele beweging waarin beleid, strategie en uitvoering samenkomen.

Natuurverbondenheid is een gedeelde verantwoordelijkheid van onderwijsinstellingen, gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijven. Samen spelen we een cruciale rol in het creëren van een omgeving waarin kinderen en jongeren vanzelfsprekend in contact komen met natuur. Wij nemen verantwoordelijkheid voor een generatie die natuur niet als iets buiten zichzelf ziet, maar als deel van wie zij zijn. Vanuit onze gezamenlijke ervaring en expertise dragen wij graag bij aan de realisatie van deze ambitie.

Verbonden met de Agenda Natuurinclusief

Onze inzet is direct verbonden aan het Collectief Natuurinclusief. In het bijzonder bouwen wij voort op de ambities van actielijn 5 uit de Agenda Natuurinclusief 2.0 (domein Onderwijs): het versterken van de ondersteuningsstructuur voor natuur- en duurzaamheidseducatie (NDE). Daarmee dragen wij bij aan de beweging om natuur te verankeren in het leren en opgroeien van kinderen en jongeren.

Zo werken we samen aan een generatie die vanzelfsprekend natuurverbonden opgroeit, klaar om de uitdagingen van de toekomst aan te gaan en de talenten te ontwikkelen die onze samenleving innovatief, duurzaam en veerkrachtig maken.

natuur
museum
brabant

Yuverta

In samenwerking met het Ministerie van LNV